

Tolerantnost na osipanje zrna uljane repice

09.05.2016.

U ostvarivanju visokog prinosa u proizvodnji uljane repice osim dobre pripreme tla, sjetve, gnojidbe te zaštite, jedna od najbitnijih odluka svakako je i izbor hibrida. Svaki DEKALB® hibrid ima svoj potencijal, od prinosa pa do tolerantnosti na stres, tolerantnosti na bolesti i tolerantnosti na osipanje zrna.

Sposobnost uljane repice da bude tolerantna na osipanje zrna prije i/ili tokom žetve jedna je od najbitnijih osobina uljane repice, a koja je direktno povezana s prinomom. Prednosti tolerantnih hibrida na osipanje u odnosu na manje tolerantne hibride je vrlo značajna i to iz više razloga: osim povećanja prinosa kao jednog od najbitnijih čimbenika, svakako je velika prednost i mogućnost kasnije žetve (kasnijom žetvom se dobije niža vlaga zrna a samim time se povećava sadržaj ulja), smanjeno rasipanje znači i manji naknadni ponik repice nakon žetve (smanjenje troškova zbog smanjenog korištenja herbicida), svakako treba ubrojiti i lakši rad mehanizacije kada je stabljika fiziološki zrela a ne zelena (lakše izvršavanje i tarupanje ostataka repice).

Tolerantnost uljane repice na osipanje zrna uvijek je bila manja nego u drugim rodovima Brassicaceae (porodica kupusa). Oplemenjivači u tvrtki DEKALB® koji rade na proizvodnji novih hibrida uljane repice vrlo brzo su uvidjeli potencijal koji prirodni srodnici uljane repice iz roda Brassicaceae imaju, te su ga kao takvoga izdvojili i implementirali u oplemenjivački program nazvan **OGURA**.

OGURA hibridni sustav čini temelj DEKALB® oplemenjivačkog programa uljane repice. Sa prirodnog srodnika uljane repice na DEKALB® hibride uljane repice se u procesu oplemenjivanja prenosi **tolerantnost na osipanje zrna**. Svrha ovoga oplemenjivačkog programa je povećanje i stabiliziranje prinosa uljane repice.

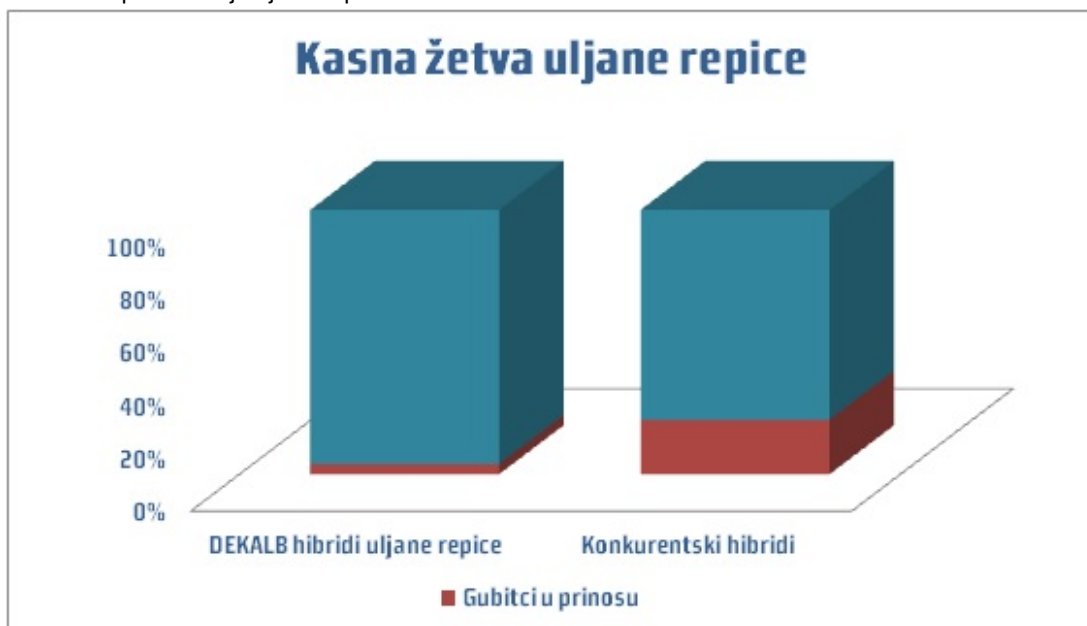
Budući da vrijeme žetve uljane repice ovisi o njoj zrelosti a koja je povezana s osipanjem zrna (gornje etaže komuški suhe i pucaju, a donje etaže zelene s zelenim zrnima), povećanjem tolerantnosti na osipanje stvoreni su uvjeti za sazrijevanje

komuški na svim etažama, te samim time niža je i vlaga u žetvi, i na kraju se dobije – viši prinos.

Nezavisni laboratoriji, koji testiraju tolerantnost na osipanje zrna, potvrdili su s posebno razvijenim uređajima za testiranje, da je gubitak zrna osipanjem prije i tokom žetve DEKALB® hibrida u znatnoj mjeri niži nego kod ostalih vodećih hibrida konkurencije. Također, testiranja dokazuju da vučna sila koja je potrebna da se otvori komuška znatno veća nego kod hibrida konkurencije.

DK Expower i **DK Exstorm** su hibridi koji su četiri puta tolerantniji na osipanje zrna u žetvi od drugih hibrida konkurencije. Gubici u prinosu u kasnoj žetvi su od 0 – 4%, u odnosu na gubitke od 12 - 26% konkurentnih hibrida. U isto vrijeme, na pokusnim poljima u komercijalnoj proizvodnji s DEKALB® hibridima dokazano je 10% smanjenje samonikle repice (prouzrokovano osipanjem zrna prije žetve). Dakle, tolerantnost uljane repice na osipanje zrna pokazala se kao vrlo bitna osobina u proizvodnji uljane repice.

*2013-2014. godina, DEKALB interni pokusi, 4 DEKALB hibrida i 4 konkurentna hibrida, Velika Britanija

Naravno, svojstvo povećane tolerantnost na osipanje zrna neće eliminirati sve gubitke u žetvi uljane repice, a na koje su djelomično ili u cijelosti utjecale vremenske neprilike i/ili zakasnjela žetva, ali će svakako značajno umanjiti gubitak u prinosu. S obzirom na veliki broj dokaza iz pokusa, možemo reći da su naši hibridi vrijedno osiguranje od lošeg vremena i zakasnjele žetve.

DEKALB rezistencija na pucanje ljuske daje usjeve koji bolje mogu tolerirati:

- Jake nalete kiše i velike udare vjetra prije žetve
- Neravnomjerno sazrijevanje
- Odlaganja žetve zbog vremena ili uslijed preopterećenosti poslom
- Gubitke na kombajnu uslijed velikog pritiska
- Nesavršene uvjete rada s kombajnom

Tolerantnost DEKALB® hibrida na osipanje vrlo je važna osobina u današnjoj intenzivnoj proizvodnji ove važne uljarice, a ta osobina dolazi još više do izražaja s obzirom na promjenu uvijeta proizvodnje tj. klime, s kojom se suočava današnja poljoprivredna proizvodnja.

